

КАКО ДА СЕ УНАПРЕДИ УЧЕНИЧКОТО УЧЕСТВО?

*ПРЕПОРАКИ ОД
НАСТАВНИЦИ И
УЧЕНИЦИ*

ЗА ПРОЕКТОТ

Повеќе од 120 ученици од 9 средни училишта да ги унапредат своите капацитети за учество во процесите на носење одлуки во нивните училишта.

Проектот „Учење учество и демократија“ (Learning Engagement And Democracy) имаше за цел да го унапреди ученичкото учество во средните училишта, преку директно вклучување на учениците во активности за подигнување на нивната свест за процесот по кој се носат одлуките во средните училишта и за улогите кои ги имаат различните актери во процесот, како и во активности за зајакнување на нивните демократски капацитети за ученичко учество и раководење со Ученичките заедници, како механизам за нивно вклучување во процесите на носење на одлуки. Дополнително, учениците имаат можност да креираат препораки за унапредување на ученичкото учество во средните училишта, насочени кон различни засегнати страни. Во целиот процес беа вклучени и наставници кои даваа помош и поддршка во имплементацијата на активностите.

Во имплементацијата беа вклучени 9 средни училишта од различни региони и градови од Северна Македонија. За зголемување на инклузивноста и партиципативноста во имплементацијата на проектот, беше креирано тело за планирање и координација на проектот составено од наставници и ученици од 9-те вклучени училишта, како и проектниот координатор.

Преку програмата „Учење учество и демократија“, Здружение ЛЕАД, во соработка со 9 средни училишта од нашата земја ја зголеми свеста на над 120 ученици за начинот на кој се спроведуваат процесите на носење одлуки во средните училишта и улогата на различните училишни служби, преку учество во симулација **„Кога учениците одлучуваат“**, каде учениците, во улога на училишно раководство, во текот на еден училишен ден спроведуваа процес на носење одлуки во своите училишта. Дополнително, преку тридневен тренинг **„Земи збор“**, 18 ученици и 9 наставници ги зајакнаа своите капацитети за управување и работа на Ученичките заедници, како и стекнаа насоки и механизми за унапредување на ученичкото учество во своите училишта. Преку завршен настан **„Учиме учество и демократија“**, наставници и ученици имаа можност да креираат препораки за унапредување на ученичкото учество насочени кон институциите, наставниците и учениците.

Креираните препораки се презентирани во оваа публикација

ШТО ТРЕБА ДА ПРЕЗЕМАТ ИНСТИТУЦИИТЕ?

- Правно регулирање на учеството на учениците во донесување на одлуки со Законот за средно образование и со интерните акти на училиштето;
- Обезбедување на финансиска поддршка на активности и проекти иницирани од учениците;
- Гарантирање на задолжителна вклученост на учениците во креирање на образовните програма за средните училишта;
- Регулирање на улогата на одговорниот наставник, координатор на Ученичката заедница и препознавање на неговата работа во рамки на фондот за часови;
- Обезбедување поддршка од локалните самоуправи за користење на локални ресурси.

ШТО ИМ Е ПОТРЕБНО НА ИНСТИТУЦИИТЕ?

- Обезбедување на континуирана поддршка од наставниците и училишните раководства;
- Иницијативност од страна на учениците и заложба за поголема соработка со институциите;
- Зголемување на поддршката и соработката со родителите на учениците од средните училишта;
- Поголема иницијатива од страна на раководствата на средните училишта за унапредување на ученичкото учество;
- Предлог планови и иницијативи за унапредување на ученичкото учество;
- Поголема соработка помеѓу различните актери на локално ниво, вклучувајќи ги средните училишта, секторите за образование од локалните самоуправи, граѓанските организации и младинските работници.
- Формирање на координативно тело на национално ниво за унапредување на ученичкото учество

ШТО ТРЕБА ДА ПРЕЗЕМАТ УЧИЛИШНИТЕ СЛУЖБИ?

- Регულიрање на ученичкото учество во Статутот на средните училиштата;
- Зголемување на поддршката кон идеите и иницијативите на учениците и комуникацијата на службите со учениците;
- Зголемување на информираноста на наставниците и училишните служби за младинските потреби и трендови;
- Спроведување евалуација на работата на училишните служби во однос на нивната работа со Ученичките заедници;
- Спроведување консултации со учениците за одлуките кои се носат на ниво на наставничкиот совет и за нивните идеи;
- Креирање на поголем број можности за вклучување на учениците во училишните процеси;

ШТО ИМ Е ПОТРЕБНО НА УЧИЛИШНИТЕ СЛУЖБИ?

- Воспоставување пракса на редовни, однапред закажани, состаноци меѓу учениците, наставниците и училишните служби во средните училишта;
- Отворен пристап и комуникација помеѓу наставниците и учениците надвор од наставата;
- Задолжителни обуки за наставниците за ученичко учество и координирање со Ученичките заедници;
- Промена на перцепцијата кај одредени наставници дека учеството во вон-наставни активности е само за да се отсуствува од настава;
- Креирање на активни веб- страници и други канали за редовна комуникација помеѓу сите актери во училиштето;
- Систем за валидација на вложениот труд насочен кон унапредување на ученичкото учество;
- Креирање активности кои се интересни и од корист за учениците;

ШТО ТРЕБА ДА ПРЕЗЕМАТ УЧЕНИЦИТЕ?

- Да демонстрираат одговорност, самоиницијативност, капацитети за застапување, транспарентност, сериозност и фокус кон улогата која ја имаат во Ученичката заедница;
- Да ги запознаат сите ученици со придобивките и долготрајните позитивни ефекти врз нив, но и врз самото училиште
- Да ја зголемат промоцијата на работата на Ученичката заедница и да ја зголемат интеракцијата со другите ученици;
- Да развијат чувство на припадност кај сите ученици преку валидирање на нивните предлози и наградување на активните ученици;
- Демократски да ги избираат членовите на Ученичката заедница и на раководството на истата;

ШТО ИМ Е ПОТРЕБНО НА УЧЕНИЦИТЕ?

- Поголема и редовна соработка, комуникација и консултација со училишните служби;
- Одржување на комуникација и соработка со поранешните членови на Ученичките заедници;
- Национално тело за комуникација и соработка помеѓу Ученичките заедници од различни училишта, градови и региони;
- Вклучување на сите ученици од училиштето преку различни клубови, секции и работни тела во рамки на самото училиште;
- Информираност за можностите за вклучување во Ученичката заедница и начинот на вклучување;
- Поголема свесност на учениците за можностите и придобивките од вклучување во Ученичките заедници;
- Желба и мотивација за активирање во процесите на носење одлуки во нивните училишта;